

Prawa małoletnich w postępowaniach sądowych

Autor treści:

Grecja

Grecja

1. Zdolność procesowa dziecka

W Grecji minimalny wiek odpowiedzialności karnej wynosi 15 lat. Dziecko w wieku od 12 do 15 lat, które popełniło przestępstwo, ma prawo do zaskarżenia decyzji administracyjnej wydanej w jego sprawie; po ukończeniu przez dziecko 17. roku życia uprawnienie to przysługuje wyłącznie temu dziecku.

Aby samodzielnie wnieść sprawę do sądu, powód musi mieć ukończone 15 lat w przypadku spraw dotyczących zatrudnienia, 18 lat w przypadku spraw w dziedzinie azylu, migracji, kar administracyjnych i zdrowia, 12 lat w przypadku spraw dotyczących rozwiązania stosunku przysposobienia, 16 lat w przypadku postępowań nieprocesowych i 18 lat we wszystkich innych przypadkach, chyba że dziecko ma ograniczoną zdolność procesową.

2. Dostępność rozwiązań pozwalających dostosować przebieg postępowania do potrzeb małoletniego/nieletniego

W Grecji w każdym sądzie pierwszej instancji i w każdym sądzie apelacyjnym postępowania prowadzą sędziowie orzekający w sprawach karnych z udziałem nieletnich, sędziowie śledczy ds. nieletnich oraz prokuratorzy ds. nieletnich, którzy specjalizują się w sprawach karnych z udziałem nieletnich. Sąd ds. nieletnich, w którym zasiadają sędziowie orzekający w sprawach karnych z udziałem nieletnich, rozpoznaje sprawy dotyczące nieletnich sprawców przestępstw.

Ochroną nieletnich zajmują się ponadto „towarzystwa ds. ochrony nieletnich” działające przy każdym sądzie pierwszej instancji, których członkami są sędziowie, prokuratorzy, socjolodzy, nauczyciele itp.

We wszystkich sądach pierwszej instancji i w niektórych sądach apelacyjnych utworzono specjalne izby, w których zasiadają sędziowie specjalizujący się w prawie rodzinnym. Ich specjalizacja wiąże się z tym, że orzekając jako sędziowie cywiliści, rozpoznają wyłącznie sprawy z zakresu prawa rodzinnego. Obowiązek orzekania w takich sprawach powierza się im na okres od 2 do 4 lat.

Jeżeli chodzi o postępowania administracyjne, nie przewidziano żadnych przepisów szczególnych z zakresu prawa rodzinnego i małoletnich ani nie ustanowiono żadnych instytucji specjalizujących się w tej dziedzinie.

3. Wielodyscyplinarne podejście

Służby socjalne i sądy rodzinne ściśle współpracują ze sobą na każdym etapie postępowania. W toku postępowania sporządza się sprawozdania dla sędziów i przeprowadza się sesje z udziałem psychologów, dzięki czemu sprawa trafia do sędziego na zaawansowanym etapie. W razie potrzeby sędzia może zawsze wystąpić o poddanie dziecka lub jego rodziców specjalnemu badaniu przeprowadzanemu przez specjalistę, aby dokładnie przeanalizować warunki bytowe i środowisko rodzinne dziecka.

4. Szkolenie specjalistów

Podstawowe szkolenie dla kadr wymiaru sprawiedliwości pozwalające uczestnikom nabyć potrzebne im kompetencje nie obejmuje odrębnego modułu poświęconego wyłącznie problematyce prawa rodzinnego. Prawo rodzinne stanowi jednak jeden z elementów programów doskonalenia zawodowego przygotowywanych przez podmioty takie jak Krajowa Szkoła Sędziowska, Ministerstwo Sprawiedliwości, izby adwokackie, stowarzyszenia akademickie itp. Sędziów i prokuratorów specjalizujących się w tej dziedzinie zachęca się do uczestnictwa w tych inicjatywach mających na celu podniesienie poziomu ich świadomości.

Szkolenia transgraniczne prowadzi się za pośrednictwem standardowych kanałów, tj. EJTN, ERA lub innych podmiotów bądź instytucji zajmujących się szkoleniem kadr wymiaru sprawiedliwości na szczeblu europejskim.

5. Dobro dziecka

Organy lub podmioty państwowe, a także sądy, mają obowiązek wdrażać wszelkie planowane środki i działania, kierując się dobrem dziecka. W postępowaniach sądowych odpowiedzialność za stosowanie tej zasady z uwzględnieniem specyfiki każdej sprawy spoczywa na sędzim.

6. Dostępność środków zaskarżenia

Dzieci – podobnie jak osoby dorosłe – poucza się o wszelkich procedurach, jakie mogą zostać wobec nich zastosowane w toku postępowania karnego lub cywilnego, i zapewnia się im możliwość korzystania z pełni praw w toku takich postępowań. W szczególności w sprawach karnych prokurator może zawiesić postępowanie karne po przesłuchaniu dziecka, jeżeli uzna, że dalsze prowadzenie tego postępowania mogłoby wyrządzić nieodwracalne szkody w psychice dziecka.

7. Życie rodzinne

Zgodnie z prawem greckim osoby zainteresowane przysposobieniem konkretnego dziecka mają obowiązek w pierwszej kolejności wystąpić do sądu pierwszej instancji właściwego dla miejsca zamieszkania przysposabianego dziecka o wydanie orzeczenia o przysposobieniu. Rodzice biologiczni muszą wyrazić zgodę na przysposobienie dziecka przez wnioskodawców w obecności sędziego zasiadającego w odpowiedniej izbie. Przysposabiane dziecko, które ukończyło dwunasty rok życia, również musi wyrazić zgodę na przysposobienie. Ponadto podczas rozprawy sądowej świadek musi potwierdzić, że wnioskodawcy są zdolni do sprawowania nad dzieckiem należytej opieki i do jego odpowiedniego wychowania, mając na względzie m.in. wykształcenie wnioskodawców oraz poziom ich zamożności. Takie same zasady obowiązują w przypadku przysposobień międzynarodowych. Procedurę tę ustanowiono w art. 1542 i nast. greckiego kodeksu cywilnego i w art. 800 greckiego kodeksu postępowania cywilnego.

W Grecji dopuszcza się możliwość przysposobienia zarówno osób małoletnich, jak i dorosłych. Przysposobienie osób dorosłych jest możliwe wyłącznie w wyjątkowych przypadkach i może dotyczyć wyłącznie krewnych do czwartego stopnia pokrewieństwa (tj. do poziomu kuzynostwa) (art. 1579 greckiego kodeksu cywilnego). Ponadto osoby dorosłe pozostające w związku małżeńskim mogą zostać przysposobione wyłącznie za zgodą ich współmałżonka (art. 1583 greckiego kodeksu cywilnego).

Sąd pierwszej instancji orzekający w składzie wieloosobowym właściwy dla miejsca zamieszkania dziecka ma właściwość do prowadzenia postępowań w sprawach o przysposobienie na gruncie prawa krajowego oraz międzynarodowego (art. 800 kodeksu postępowania cywilnego). Na potrzeby postępowań w sprawach o przysposobienie międzynarodowe powołano również Centralny Urząd ds. Przysposobień Międzynarodowych, który podlega greckiemu Ministerstwu Pracy (art. 19 ustawy nr 3868/2010).

[Wymiar sprawiedliwości przyjazny dziecku w Grecji](#) (326 Kb)

 Ostatnia aktualizacja: 14/06/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze

nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.